

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ

***ВИКЛЮК М.І., СТ. ВИКЛАДАЧ,
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ЛЬВІВСЬКА ФІЛІЯ***

Однією із основних проблем розвитку підприємств транспортного машинобудування в Україні є відсутність ефективного механізму регулювання їх інноваційної діяльності, можливості реалізації наявного їх науково-виробничого потенціалу та виведення його на новий науково-технічний рівень розвитку.

Розробка нового механізму регулювання інноваційної діяльності зумовлюється, насамперед, особливостями функціонування та станом вітчизняного транспортного машинобудування. При розробці цього механізму та його активізації в Україні необхідно врахувати характер формування інноваційної політики держави та її направленість на вирішення проблем стимулювання інноваційних процесів в регіонах, галузях та окремих підприємствах.

Враховуючи недоліки та нечіткість діючого сьогодні механізму регулювання інноваційної діяльності, пропонуємо дослідження проводити у напрямку активізації інноваційних процесів підприємств транспортного машинобудування, з урахуванням обраного нами інструментарію реалізації. А тому процес розробки ефективного механізму регулювання інноваційної діяльності підприємств транспортного машинобудування має включати три складових: методичний, методологічний та управлінський інструментарій.

Для ефективності реалізації цього механізму мають забезпечуватись ряд вимог до нього, а саме: має реалізовуватись через використання економічних законів та закономірностей; формування передумов інноваційного розвитку підприємств для їх стійкості, рівноваги та підвищення рівня використання інноваційного потенціалу на усіх рівнях функціонування; розвиток системи регулювання має забезпечити спроможність суб'єктів до інноваційної діяльності; створення правового, організаційного та фінансового забезпечення, що підвищить рівень їх інноваційної спроможності.

Виконання перелічених вимог забезпечить збалансованість та підвищить рівень розвитку транспортного машинобудування шляхом: використання пріоритетів регулювання; формування основних цілей

регулювання, узгоджених з пріоритетами регулювання; використання системи принципів регулювання, що відповідають пріоритетам регулювання; узгодження складових системи регулювання з принципами регулювання.

Для обґрунтування способів реалізації дії механізму пропонуємо зупинитись спочатку на розгляді методологічного інструментарію регулювання інноваційної діяльності. Він полягає у пошуку ефективності нових знань через всезагальні закони філософії (діалектики, індукції, дедукції, аналізу і синтезу тощо) та економічної теорії (порівняння, закони попиту та пропозиції тощо). Розробка методологічного інструментарію повинна вирішити завдання пов'язані з дослідженням фінансово-економічних, правових та організаційних аспектів розвитку підприємств транспортного машинобудування, забезпечити дієвість та ефективність інноваційної політики, направленої на вирішення проблем формування інноваційних процесів на різних рівнях їх функціонування.

Розробка методичного інструментарію слугує засобом оцінки ефективності впроваджених заходів на основі аналізу інноваційних процесів, ефективності використання інноваційного потенціалу держави, регіонів, галузі, індивідуальних підприємств. Тому у розробку методичного інструментарію слід включити систему оцінки на різних ієрархічних рівнях та механізм узгодженості показників, що визначають інноваційну спроможність підприємств на усіх ієрархічних рівнях системи регулювання.

В основі процесу регулювання інноваційної діяльності лежить формування ефективної системи управління суб'єктами інноваційних процесів і отримання ефекту від застосування управлінського інструментарію. Управлінський інструментарій створює систему методів та засобів, які на основі організаційних, нормативно-правових та фінансово-економічних засад забезпечують результативність інноваційних процесів в транспортному машинобудуванні.

Організаційний інструментарій має забезпечити: визначення основних пріоритетів інноваційної діяльності в транспортному машинобудуванні; формування інноваційної інфраструктури (організаційних інноваційних структур, інформаційно-аналітичної, фінансової, консультаційної та виробничо-технологічної систем задля реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в транспортному машинобудуванні); створення системи стимулів, котрі здатні мотивувати споживання технологічної продукції, сприяти підприємництву та праці, розвитку та технологічній реструктуризації

виробництва; адаптацію підприємств до зовнішніх та внутрішніх змін через постійний контроль та моніторинг; організація процесу фінансування та інвестування пріоритетних інноваційних напрямів в транспортному машинобудуванні.

Нормативно-правовий інструментарій регулювання інноваційної діяльності, що діє сьогодні, потребує удосконалення. В основі цього має бути розробка правових заходів щодо забезпечення пріоритетності інноваційної діяльності підприємств транспортного машинобудування, стратегії їх інноваційного розвитку.

В основі фінансово-економічного інструментарію повинна реалізовуватись система стимулів (податкових, бюджетних, кредитних, інвестиційних, цінових, ліцензійних); формуватися ефективна система лізингу, системи державних замовлень і закупівель, механізм фінансування та інвестування коротко-, середньо- та довгострокових напрямів інноваційної діяльності підприємств транспортного машинобудування.

Отже, використання в практичній діяльності суб'єктів запропонованого механізму регулювання дозволить забезпечити поживлення інноваційних процесів підприємств транспортного машинобудування, на основі розробки програмно-цільових і стратегічних програм їх розвитку; розглянути транспортне машинобудування як перспективу розвитку певних регіонів, де зосереджено науково-виробничий потенціал галузі; підвищити рівень конкурентоздатності держави на основі розвитку однієї із найбільш перспективних та обороноздатних галузей економіки.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Войтова М.І., Сімчера О.І.,*
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

На сучасному етапі розвитку України роль інновацій в економічній системі займають одне з провідних місць. У світі співвідношення сил між державами визначається порівнянням інноваційних можливостей, умінням ефективно використовувати

** Науковий керівник – Кириченко С.О., ст. викладач*